

Majkl Devenport: „Iskreno vam želim da sačuvate svoj list!”

Ambasador Majkl Devenport

Ambasador Majkl Devenport, šef Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji, predao je 19. januara 2013. svoje akreditivne predsedniku Republike Srbije. Pre ovog imenovanja Devenport je bio ambasador Velike Britanije u našoj zemlji od januara 2011. godine.

Devenport je bio direktor Direktorata za Rusiju, Centralnu Aziju i Južni Kavkaz u Ministarstvu spoljnih poslova u Londonu. U periodu između 2007. i 2010. savetovao je tadašnje ministre inostranih poslova o odnosima Velike Britanije s Rusijom i širim regionom, a bio je zadužen i za mrežu od dvanaest diplomatskih predstavništava.

Njegova prva misija u inostranstvu u svojstvu britanskog diplomate bila je u Poljskoj 1990, gde je radio na osnivanju prvog fonda „Know-How”, koji je nakon pada komunizma pružio podršku Poljskoj tokom rane faze političkih i ekonomskih reformi.

Završio je osnovne studije francuskog i nemačkog jezika i književnosti na Univerzitetu Kembridž, nakon čega je predavao engleski na Univerzitetu u Gracu u Austriji. Potom je završio studije prava u Londonu i postao pravni zastupnik pred Vrhovnim sudom 1988. godine.

Majkl Devenport i njegova supruga dr Lavinija Devenport imaju troje dece. Devenport je srpski počeo da uči još na Univerzitetu u Gracu 1982. godine, odlično ga govori, tako da sada samo nastavlja da ga izučava.

PANČEVAC: *Vaša ekscelencijo, čestitamo Vam na dobijanju titule počasnog građanina Pančeva. Na svečanoj akademiji ste emotivno reagovali i rekli da su sada Pančevci vaši sugrađani. Šta ovo priznanje za Vas znači?*

MAJKL DEVENPORT: Za mene lično ovo je izuzetna čast, ali i priznanje, koje moram da podelim sa svojim saradnicima u Delegaciji EU. Oni su svojim predanim radom na projektima širom Srbije doprineli da Evropska unija bude prepoznata i cenjena kao partner i prijatelj lokalnih samouprava. Na akademiji sam Pančevce nazvao svojim sugrađanima, jer posle proglašenja za počasnog građanina ja to stvarno tako i osećam. Mislim da će mi svaki dolazak u Pančevo – bilo privatno, bilo službeno – nakon ove nagrade biti drugačiji. Mislim da ću uvek negde u sebi nositi sećanje na ceremoniju na kojoj sam nagradu primio i na izuzetno prijatne trenutke koje sam proveo nakon ceremonije s Pančevcima. Upoznao sam desetine zanimljivih ljudi, neki su lokalne legende, koji su mi ispričali mnogo toga o Pančevu, njegovoj istoriji, njegovoj sadašnjosti.

• Koje programe je Evropska unija sprovedla u Pančevu od kada je počeo Vaš mandat? Na čemu se momentalno radi i kojim investicijama EU se Pančevci mogu nadati u bliskoj budućnosti?

Prvi čovek EU u Srbiji prima priznanje 8. novembra

– U toku je izgradnja još jedne zgrade namenjene socijalnom stanovanju u zaštićenim uslovima i pošto ona bude završena, svi ljudi koji trenutno žive u kolektivnom centru treba da se presele, a centar će biti zatvoren. To je za mene lično jedno od najvećih dostignuća EU u Srbiji – da je proteklih desetak godina kontinuirano i dosledno odvajala sredstva da se izgrade desetine hiljada stanova, da se kupe hiljade seoskih domaćinstava, kako bi desetine hiljada porodica iz kolektivnih centara mogle da nastave život u normalnim uslovima. Obišao sam mnogo takvih stambenih kompleksa, razgovarao s ljudima koji tu sada žive, kao i sa onima što u kolektivnim centrima čekaju preseljenje, i zadivila me je njihova odlučnost da obezbede sebi i svojim porodicama život kakav imaju i drugi građani Srbije. Ono što me je u Pančevu impresioniralo, jeste kako su komšije, da kažemo starosedeooci, prihvatili stanare zgrada koje je izgradila EU. Mislim da u Srbiji to zovete širokogrudost. To je na mene ostavilo veliki utisak.

• U toku je još jedan projekat, recite nam nešto o njemu.

– Pančevo je nosilac komplikovanog projekta koji finansira EU, a to je da pomogne nekoliko gradova i opština da unaprede i učine efikasnijim svoje administrativno upravljanje i finansijsko planiranje. To su ključne stvari za uspešnu lokalnu samoupravu, da finansijske resurse koje ima dobro planira, kako bi bili iskorišćeni za unapređenje investicione klime. Takođe, kvalitetna priprema projekata je veoma bitna za potencijalne donatore i malo ulaganje u pripremu obično rezultira ozbiljnim ulaskom donatora i investitora. S gradonačelnikom Radanovim sam u nekoliko navrata razgovarao o projektima koje Pančevo ima u planu. Jedan se odnosio na zaštitu od poplava, to je naravno vruća tema nakon majskih i septembarskih događaja u Srbiji. EU je odvojila 50 miliona evra za rehabilitaciju i rekonstrukciju nasipa i brana, za modernizaciju sistema ranog uzbunjivanja i tome slično i ima mnogo razloga da Pančevo sa svojim projektom bude kandidat za učešće u ovom programu. Takođe, od gradonačelnika sam čuo i zanimljivu ideju da se stara Vajfertova pivara pretvori u kulturno-muzejsku celinu. EU i Evropski parlament imaju projekat zaštite i unapređenja evropske kulturne baštine i industrijskog nasleđa – u Srbiji su opština Bač i Senjski Rudnik deo tog projekta – i o tome ću u narednom periodu razgovarati s gospodinom Radanovim, da vidimo kakve su mogućnosti da uključimo Pančevo u sve ovo.

• ***Možete li uporediti funkcionisanje lokalne samouprave u Velikoj Britaniji i Srbiji? Da li delite mišljenje velike većine funkcionera u Pančevu da su ovlašćenja gradske uprave mala i veoma ograničena?***

Urednik predstavlja ambasadoru naš list

– Lokalna samouprava, kako joj i ime govori, proističe iz istorijskog nasleđa, kulture, tradicije, državnog uređenja. U EU ne postoje modeli, svaka država članica ima neku specifičnost. Francuska je, recimo, prilično centralizovana zemlja, Nemačka je gotovo federacija svojih saveznih država, ali s jakom centralnom vladom. Ima idržava sa izuzetno snažnim regionalnim uređenjima, kao što je slučaj Škotske ili Velsa u Velikoj Britaniji, koji imaju veliku samostalnost prema centralnoj vlasti u finansijskom i administrativnom pogledu. Za Srbiju je veliki izazov da unapredi efikasnost i rezultate rada državne uprave na lokalnom i centralnom nivou. EU je spremna da pomogne Srbiji da takvu

upravu razvije, kako bi poreski obveznici dobili kvalitetnu uslugu za novac koji izdvajaju, kao i efikasniju javnu upravu. Jedan od najvećih razvojnih potencijala leži u fondovima koje EU odvaja za regionalni razvoj i regionalnu saradnju. Srbija treba ozbiljno da se pozabavi time, da se i reformom svog unutrašnjeg uređenja pripremi za članstvo u EU i za sredstva koja će joj biti na raspolaganju.

• ***Dugo ste u Srbiji, pa sigurno imate svoj stav u vezi sa stepenom slobode medija u našoj zemlji, što je veoma važno pitanje, jer su medijske slobode jedan od uslova za punopravno članstvo naše države u EU.***

– Sloboda medija, sloboda izražavanja je fundamentalno pravo iz aspekta evropskih integracija. Bez slobodnih medija, bez novinara koji otvaraju teme od interesa za građane, ne može se govoriti o demokratskom uređenju jedne zemlje koja stremi da postane članica EU. U godišnjem izveštaju EU je ocenila da u Srbiji postoje zabrinjavajući trendovi na ovom polju i pozvali smo Vladu da obezbedi uslove da mediji slobodno obavljaju svoju misiju. To je osnovna uloga izabrane vlasti – da stvori uslove za slobodno izražavanje, kao što stvara uslove za ulaganje, za dolazak investitora, za ekonomski napredak. U setu medijskih zakona koji su usvojeni ove godine, postoje odredbe o ispunjavanju javnog interesa. Ako je neki emiter dobio pravo da koristi javni resurs – kao što su frekvencije – on ima obavezu da ispunjava taj javni interes u određenom obimu. U Srbiji postoje nezavisna regulatorna tela u ovoj oblasti i njihov je posao da se o tome brinu. S druge strane, vidljivo je curenje zvaničnih podataka u određene medije, podataka iz policijskih istraga, iz tužilačkih spisa, podataka o ličnosti koji nikako ne treba da se nađu u medijima. Takvi podaci narušavaju privatnost i, što je još gore, pretpostavku nevinosti osoba koje su pod istragom. O tome su veoma detaljno govorili i zaštitnik građana Saša Janković i poverenik Rodoljub Šabić.

• ***Možete li proceniti kada će Srbija postati punopravna članica EU?***

Dodela Novembarskih nagrada

– Pred Srbijom su pregovori o članstvu, treba da se pokrije 35 poglavlja. Rok zavisi pre svega od Srbije, od brzine reformi i odlučnosti u njihovom

sprovedenju. Mi uvek kažemo da su od roka važniji priprema i kvalitet pregovora, kao i tok reformi. Vlada Srbije je sebi propisala rok da pregovore završi do 2019. Mi ćemo joj u tome pomoći. Podrška Srbiji na putu ka članstvu biće glavni prioritet za korišćenje evropskih IPA fondova.

• Da li smatrate da bi najpoštenije i najsvrsishodnije bilo da država, tamo gde postoji želja zaposlenih za tim, kao u slučaju „Pančevca”, u procesu privatizacije zaposlenima u medijskim kućama ponudi besplatne akcije njihovih firmi ili da im ih proda po nominalnoj ili procenjenoj vrednosti? Kakva su bila iskustva u vezi s tim u zemljama istočne i srednje Evrope, koje su u međuvremenu ušle u EU?

Bračni par Devenport u razgovoru s gradonačelnikom i građanima

– U ovoj oblasti nema dominantnog evropskog standarda, tako da mi je teško da kažem da je ovaj ili onaj model bolji. Kada je o finansiranju medija reč, ključno je da prilivi u medije iz državnih resursa ne narušavaju pravila konkurencije i da idu u pravcu ispunjavanja javnog interesa. To novi medijski zakoni dobro definišu, samo ih treba dobro sprovesti. Moje lično mišljenje je da novinari i zaposleni u medijima ne bi bili lošiji vlasnici firme od koje žive od bilo koga drugog. List „Danas” je dobar primer, njegovi vlasnici su novinari i taj list pokazuje da takva struktura vlasništva može da se nosi na tržištu. Sličnih primera ima u Evropi, to nije ništa neobično. Vaše pitanje se odnosi na Zakon o privatizaciji koji utvrđuje pravila za privatizaciju javnih preduzeća, a u to spada i osamdesetak medijskih kuća. Za budućnost medija bi svakako bilo dobro da se zaposleni udruže, da sami otkupe medije u kojima rade i da izađu na tržište, umesto da čekaju da ih država i lokalna samouprava pomažu. Ipak, ovo je pitanje za zaposlene u medijima: da li su spremni za tržišnu utakmicu? Znam da je „Pančevac” preživeo jedan neprijatan pokušaj privatizacije i zato je ovo pitanje za vas od izuzetnog značaja. Ja vam iskreno želim da svoj list sačuvate, da održite čitanost.

• Želite li da podelite još neku impresiju o Pančevu sa svojim novim sugrađankama i sugrađanima, Pančevkama i Pančevcima?

– Posle današnjeg dana i druženja s vašim legendarnim glumcem Miroslavom Žužićem priče o Đorđu Vajfertu neće mi izaći iz glave. Mislim da ću time morati da se pozabavim u narednom periodu. On je prvi proglašen za počasnog građanina Pančeva, što je zvanje koje je i meni na praznik grada dodeljeno. Želeo bih da više saznam o njemu, o njegovoj porodici, o tome šta je jednog „podunavskog Švabu” i industrijalca odvelo u Beograd iz Pančeva, gde je postao jedan od stubova razvoja grada još u 18. veku. Fasciniralo me je da saznam da je Đorđe Vajfert bio i dobrotvor, oslobodilac, guverner Narodne banke Srbije i, kasnije, Jugoslavije..

Siniša Trajković